

Beroepsbeeld didactisch educatief professional

Je werkt al een aantal jaren in jouw vakgebied. Je bent een expert geworden, dat kun je gerust stellen. Nu word je gevraagd om anderen iets te leren over jouw beroep. Je vak overdragen, dat blijkt toch wel een vak apart. Maar je wilt het wel leren, want lesgeven in jouw vakgebied, bij jou op de werkvloer, of in het (v)mbo, dat lijkt je wel wat.

Je werkt binnen het onderwijs. Hierin heb jij een ondersteunende functie. Het lijkt jou erg leuk om kennis over te dragen. Daarnaast ben je er klaar voor om meer na te denken over ontwikkeling en innovatie van het onderwijs. Jij haalt energie uit de interactie met de lerende. Daarom wil je graag leren hoe je ze op een passende manier begeleidt bij hun ontwikkeling.

De didactisch educatief professional speelt in de praktijk een belangrijke rol bij het inrichten van een optimale en veilige ontwikkelomgeving van een lerende, waarin deze de beoogde leerdoelen kan behalen. Als instructeur kan hij met zijn (vak)kennis het onderwijs, binnen een opleiding of op de werkvloer, verrijken. Hierbij draagt hij zorg voor het ontwikkelen van een onderwijsaanbod, het begeleiden van de lerende en dient hij als innovator binnen de organisatie.

De didactisch educatief professional heeft een tweejarige hbo-opleiding op niveau 5 afgerond. Als afgestudeerde sluit hij aan bij de behoefte van het werkveld. Hij is de verbindende factor in de praktijk tussen betrokken professionals en partijen waarbij de lerende centraal staat. Hij is intrinsiek gemotiveerd om bij te dragen aan het creëren van een optimale leeromgeving. Hij neemt de nieuwsgierigheid van de lerenden als uitgangspunt voor het overbrengen van zijn kennis. Hierbij is hij zelf ook leer- en nieuwsgierig. Hij is geïnteresseerd in onderzoek dat voor zijn beroepspraktijk/onderwijs relevant is. Daarnaast weet hij de opbrengsten van dat onderzoek te vertalen naar aanpassingen in de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Hij herkent de waarde van de samenwerking tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. Hij volgt met interesse de regionale maatschappelijke ontwikkelingen, maar ook internationaal, en geeft deze een betekenis voor zijn persoonlijk handelen. Hij heeft oog voor het grotere geheel en voelt zich hiervoor verantwoordelijk. Essentieel is voor hem dat hij plezier houdt in zijn werk, dat hij enthousiast blijft en grenzen blijft verleggen. Zo blijft hij zichzelf ontwikkelen. Hierbij staan zijn eigen leervragen en leerbehoeften centraal. Daarnaast weet hij ook collega's en deskundigen van binnen en buiten zijn eigen organisatie te betrekken bij nieuwe ontwikkelingen.

Hij leert zowel binnen de opleiding als in de praktijk van en met elkaar. Hij heeft geleerd om oog te hebben voor de ontwikkeling van de lerenden. Hij is daarbij in staat om de samenwerking op te zoeken met iedereen rondom de lerenden. Hierdoor kan hij onder andere uitstromen naar het werkveld als:

- Instructeur vo (kader/beroep/praktijk)/vso/mbo
- Begeleider/opleider in de praktijk
- Trainer/praktijkopleider leerbedrijf
- Startersbegeleider
- Instructeur bedrijfsacademie
- Lerarenondersteuner vo/vso/mbo

Rollen

In het beroepsbeeld zijn vier rollen te onderscheiden, namelijk de didacticus, ontwikkelaar, begeleider en innovator.

Didacticus

In de rol van didacticus weet de didactisch educatief professional hoe hij kennis over kan dragen aan lerenden. Hierbij heeft hij aandacht voor zijn eigen rol. Hij kan leerinhouden selecteren die voor de lerenden relevante zijn. Hierbij kan hij heldere en passende doelen opstellen. Hij kijkt kritisch naar bestaande materialen en kan hierin aanpassingen doen passend bij de lerenden. Hierbij houdt de didactisch educatief professional rekening met verschillen in leerbehoeften. Hij beschikt over de didactische vaardigheden om de ontwikkeling van lerenden te ondersteunen en te bevorderen.

Hij leert kennis over te dragen op een manier die passend is bij zijn vakgebied en bij de kenmerken van de lerenden. Hierbij is de didactisch educatief professional zich bewust van zijn eigen voorbeeldfunctie en kan hij reflecteren op de rol die hij vervult. Hij heeft aandacht voor de organisatie, voorbereiding en afsluiting van zijn aanbod.

Ontwikkelaar

In de rol van de ontwikkelaar leert de didactisch educatief professional vakkennis inzichtelijk weer te geven in een doorlopende leer- en ontwikkelijn.

Hij daagt de lerenden uit en sluit met een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod aan bij hun interesses, talenten, voorkeuren en capaciteiten. Hij leert een gedifferentieerd leeraanbod te ontwikkelen dat passend is bij zowel verschillende soorten groepen als individuen en bij wat de lerenden als beroepsbeoefenaar nodig heeft. Hij kan zelfstandig én met andere professionals samen een leeromgeving creëren, waarin de lerenden zich uitgedaagd en gezien voelt. Hierbij houdt hij rekening met de missie en de visie van zijn organisatie. Hij kan toetsen of de lerenden zich de aangeboden kennis en vaardigheden eigen heeft gemaakt.

Hij toont hierbij nieuwsgierigheid en een onderzoekende en creatieve houding. Niet alleen bij zichzelf weet hij deze houding aan te wakkeren, ook bij de lerenden stimuleert hij deze vaardigheden. De hierdoor verworven informatie weet hij om te zetten in een activiteit voor de lerenden. Om plannen te kunnen realiseren weet hij gebruik te maken van competenties van professionals binnen en buiten de organisatie.

Begeleider

In de rol van begeleider stelt de didactisch educatief professional de lerenden in staat om hun eigen leren vorm te geven. Daarbij stimuleert en begeleidt hij het lerend vermogen van de lerenden, waarbij hij zich bewust is van de verschillen tussen lerenden. Hij kan inspelen op deze verschillen om de lerenden in beweging te houden of weer te krijgen.

Hij heeft kennis van leerpsychologie en motivatietheorieën die hij gebruikt om een veilige leeromgeving en een positieve groepsdynamiek te creëren. De didactisch educatief professional is zich bewust van de mogelijke invloeden van omgevingsfactoren op de lerenden. Vanuit zijn agogische/pedagogische kennis kan hij de nodige ondersteuning bieden. Hij heeft kennis van externe ondersteuningsmogelijkheden en weet deze waar nodig in te zetten.

Innovator

In de rol van innovator hanteert didactisch educatief professional een integrale werkwijze, waarbij hij een kritische houding toont ten opzichte van veranderprocessen. Hij is kritisch op beleid met betrekking tot begeleiding van de lerenden. Hij houdt hierbij de visie en missie van de organisatie in het vizier.

Hij is in staat een goede werkrelatie met collega's en lerenden op te bouwen en te onderhouden. Hij zet mogelijkheden en kwaliteiten van collega's en lerenden zo optimaal mogelijk in. Daarnaast kan hij knelpunten en/of hiaten in de werkzaamheden, kennis en vaardigheden van collega's en lerenden signaleren en coachingsbehoeften achterhalen. Hij heeft een groot probleemoplossend vermogen en zet dit in om vooruit te kijken en denken.

Daarnaast ontwikkelt hij inzicht in het belang van de samenwerking tussen arbeidsmarkt en onderwijs.